

Behalve het krasse verhaal over de operatie van de schildknaap met de hoofdwond (zie Wereld in woorden p. 104) zijn er in Thomas Scellincks Boec van surgien (1343) nog meer staaltjes van zijn kunnen te lezen. Ziehier hoe hij een man met een slagaderlijke bloeding redde van de dood.

Nu zal ik u vertellen wat mij eens is overkomen in Gembloux [ten noordwesten van Namen]. Ik reed daar op mijn paard door de stad, precies langs de vleeshal, en daar kwamen mij een hoop mensen tegemoet die me vroegen of ik wilde afstijgen en met hen meegaan. Ze brachten me naar een vertrek waar veel volk aanwezig was, en daar lag een man die gewond was aan zijn hand. Meester Jan van Gembloux had hem al meer dan zes weken in behandeling. Die hand was zó ver verrot dat een van de aderen ook al helemaal verrot was. Het bloedde zo hard dat het spoot, zó hoog en zó hard als een man die staat te pissen. Er stonden drie bejaarde heelmeesters bij het bed, die brandijzers aan het verhitten waren om de ader dicht te schroeien. Maar hoe meer ze schroeiden, hoe harder het begon te bloeden. De man lag erbij voor dood, want de ader was door het schroeien zo ver gescheurd en verhit dat de man er onder de handen van de drie werkelijk bij lag als een dode. Zijn gezicht was asgrauw.

Toen ging ik er naartoe en ik legde mijn vinger op de ader en stopte de bloeding. Daarna liet ik snel twee priesters komen met het Heilige Sacrament en met het Heilig Oliesel, en ik liet de ene priester de ader dichtgedrukt houden totdat de andere de patiënt de biecht had afgenomen en hem het Sacrament en het Oliesel had toegediend. Ondertussen liet ik ongebluste, verpulverde kalk halen en maakte ik een aantal verbanden klaar die ik natmaakte in het wit van eieren. Ik gooide de wond vol met kalk en legde er de in eiwit gedrenkte kompressen op. Ik bond alles goed vast, en de man genas. Als ik daar niet geweest was, had hij niet langer meer geleefd dan de tijd waarin je drie of vier Onzevaders kunt bidden.